

POLSKI ZWIĄZEK MOTOROWY

ZESPÓŁ OCHRONY ŚRODOWISKA

REGULAMIN

OCHRONY ŚRODOWISKA

W SPORTACH MOTOROWYCH

2024

Do użytku wewnętrznego

Art. 1. ZASADY OGÓLNE

- 1.1 Użyte w przepisach Regulaminu Ochrony Środowiska w Sportach Motorowych terminy oznaczają:
- Regulamin – Regulamin Ochrony Środowiska w Sportach Motorowych,
  - PZM – Polski Związek Motorowy,
  - Związek – Polski Związek Motorowy,
  - impreza – wszelkie współzawodnictwo/zawody, trening lub zlot z udziałem pojazdów mechanicznych, będące formą aktywności motorowej wchodzącej, w zakres działalności Polskiego Związku Motorowego,
  - uczestnik imprezy - każda osoba prawna (sponsor, producent, itp.) i fizyczna (zawodnik, pasażer, osoba urzędowa lub funkcyjna oraz mechanik, itp.), biorąca udział w imprezie,
  - ZSS - Zespół Sędziów Sportowych w zawodach sportu samochodowego,
  - ZOŚ – Zespół Ochrony Środowiska.
- 1.2 **Współzawodnictwo sportowe i inne formy aktywności motorowej mieszczące się w zakresie działalności Polskiego Związku Motorowego, powinny być rozpatrywane z punktu widzenia ochrony środowiska.**
- 1.3 Polityka PZM dotycząca ochrony środowiska, zdefiniowana w Regulaminie, jest oparta na zrozumieniu potrzeby zachowania właściwego stanu środowiska, w aspekcie aktywności motorowej wchodzącej w zakres działalności Związku.
- 1.4 PZM blisko współpracuje z krajowymi i międzynarodowymi autorytetami i organizacjami w celu zagwarantowania odpowiednich – możliwych do przyjęcia dla środowiska – warunków działalności motorowej. PZM zaleca automobilklubom i klubom podejmowanie takich samych działań.
- 1.5 Członkowie PZM powinni tak zmodyfikować swoje przepisy wewnętrzne, aby aspekt ochrony środowiska uwzględniony był w ich statutowej działalności.
- 1.6 Zgodnie z powyższymi zasadami, Regulamin zawiera przepisy i zalecenia mające na celu poprawę relacji między aktywnością motorową a środowiskiem naturalnym. Przepisy i zalecenia dotyczą w szczególności:
- hałasu, paliwa, mycia pojazdów, ochrony gruntów, kwestii oczyszczania i porządkowania terenu imprez,
  - zachowania publiczności, działań organizatorów, właścicieli torów i osób biorących udział w imprezach.
- 1.7 Główne Komisje, Komisje i Zespoły Zarządu Głównego PZM są zobowiązane do:
- stosowania przepisów niniejszego Regulaminu,
  - uwzględnienia w swoich przepisach dyscyplinarnych kar i sankcji za uchybienia w zakresie przestrzegania przepisów Regulaminu,
  - określenia zasady zwrotu kosztów związanych z pełnieniem funkcji komisarza ds. ochrony środowiska na imprezach motorowych.
- 1.8 Zespół Ochrony Środowiska ma prawo wnioskowania do Prezydium Zarządu Głównego PZM lub Głównych Komisji, Komisji i Zespołów o nakładanie kar za uchybienia w zakresie przestrzegania przepisów Regulaminu.
- 1.9 Każdy organizator i uczestnik imprezy motorowej powinien kierować się głównymi zasadami ochrony środowiska to jest:
- zasadą zapobiegania,
  - zasadą przezorności,
  - zasadą „zanieczyszczający płaci”,
  - zasadą ochrony środowiska jako całości,
  - zasadą jawności informacji o środowisku i jego ochronie.
- 1.10 Każdy zawodnik/ uczestnik imprezy jest odpowiedzialny za zanieczyszczenia środowiska spowodowane przez jego ekipę w czasie zawodów.

- 1.11 Podstawy prawne dotyczące ochrony środowiska zawarte są w art. art. 5, 74, 86 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, właściwych ustawach i rozporządzeniach oraz regulaminach poszczególnych Głównych Komisji, Komisji i Zespołów PZM.

Art. 2. KOMISARZ ds. OCHRONY ŚRODOWISKA

- 2.1 **Komisarz ds. ochrony środowiska jest obowiązkowo powoływany na imprezy krajowe rangi Mistrzostw Polski i Pucharu Polski oraz imprezy międzynarodowe rangi Mistrzostw Europy i Pucharu Europy, Mistrzostw Świata i Pucharu Świata.**
- 2.2 Funkcję komisarza ds. ochrony środowiska może pełnić osoba posiadająca stosowną licencję. Tryb wydawania licencji określony jest w załączniku D do niniejszego Regulaminu.
- 2.3 Rola i obowiązki komisarza ds. ochrony środowiska obejmują:
- zapewnienie respektowania Regulaminu Ochrony Środowiska w Sportach Motorowych,
  - sprawdzenie prawidłowości działań i respektowania przepisów ochrony środowiska **bezpośrednio przed, w trakcie i po imprezie, w miejscu jej rozgrywania** i dokonywanie stosownych uzgodnień z organizatorem imprezy,
  - obecność na imprezie minimum od momentu rozpoczęcia kontroli administracyjnej do czasu potrzebnego do wypełnienia wszystkich obowiązków,
  - wykorzystywanie wszystkich informacji dotyczących ochrony środowiska oraz przekazywanie, w czasie i po imprezie, jej kierownictwu swoich uwag, których przedmiot może mieć potencjalne konsekwencje dla środowiska naturalnego, przed, w czasie i po imprezie,
  - natychmiastowe przekazywanie na piśmie kierownictwu imprezy informacji o zauważonych przypadkach nieprzestrzegania przepisów niniejszego Regulaminu,
  - prawo do uczestniczenia we wszystkich otwartych zebraniach organizacyjnych, bez prawa udziału w głosowaniach,
  - sporządzanie sprawozdania ze swoich działań na imprezie, które w terminie 48 godzin po zakończeniu imprezy wysyła do ZOŚ, przekazuje gospodarzowi obiektu, dyrektorowi/kierownikowi zawodów oraz Obserwatorowi PZM ds. Ochrony Środowiska, jeśli jest obecny na imprezie.
- 2.4 Komisarz ds. ochrony środowiska, pełniąc swoje obowiązki na imprezie, nie może na niej sprawować funkcji kierowniczych, **ani innych uniemożliwiających mu rzetelną realizację obowiązków Komisarza ds. ochrony środowiska.**
- 2.5 Komisarz ds. ochrony środowiska ma prawo wnioskować na piśmie do odpowiedniej Głównej Komisji, Komisji lub Zespołu o ukaranie uczestników lub organizatorów imprezy za naruszanie przepisów Regulaminu.

Art. 3. OBSERWATOR PZM ds. OCHRONY ŚRODOWISKA

- 3.1 ZOŚ może powoływać obserwatora PZM ds. ochrony środowiska w każdej dyscyplinie, na ogólnopolskie imprezy krajowe, oraz imprezy o zasięgu europejskim i światowym.
- 3.2 Funkcję obserwatora PZM ds. ochrony środowiska może pełnić członek ZOŚ, a także wyznaczona przez ZOŚ osoba posiadająca ważną licencję komisarza ds. ochrony środowiska.
- 3.3 Każdy członek ZOŚ obecny na imprezie lecz nie powołany przez ZOŚ do pełnienia funkcji, ma obowiązek obserwacji działań i zachowań organizatora, uczestników i publiczności pod kątem zgodności z zasadami Regulaminu. Swoje obserwacje w formie raportu przekazuje do ZOŚ.
- 3.4 Rola i obowiązki obserwatora PZM ds. ochrony środowiska:
- obecność na imprezie w okresie jej trwania
  - współpraca z komisarzem ds. ochrony środowiska jeżeli takowy został powołany. Współpracując z nim, wykonuje rolę i obowiązki określone w art. 2.3 a - e,
  - jeżeli na imprezę nie jest powołany komisarz ds. ochrony środowiska, wykonuje jego obowiązki, sporządza sprawozdanie, które w czasie 48 godzin po zakończeniu imprezy wysyła do ZOŚ, przekazuje gospodarzowi obiektu oraz dyrektorowi/kierownikowi zawodów,

- d) porównuje swoje sprawozdanie ze sprawozdaniem sporządzonym przez komisarza ds. ochrony środowiska.

3.5 Obserwator PZM ds. ochrony środowiska, pełniąc swoje obowiązki na imprezie, nie może na niej sprawować funkcji kierowniczych.

3.6 Uprawnienia obserwatora PZM ds. ochrony środowiska:

- a) prawo do wnioskowania do odpowiedniej Głównej Komisji, Komisji lub Zespołu o ukaranie uczestników lub organizatorów za naruszanie przepisów Regulaminu,
- b) prawo do oceny realizacji przepisów Regulaminu w czasie imprezy,
- c) prawo wnioskowania do ZOŚ o nagrodę PZM za szczególne zasługi dla ochrony środowiska,
- d) organizator imprezy jest obowiązany w miarę możliwości zapewnić obserwatorowi możliwość poruszania się po trasie, jeżeli ze względu na charakter imprezy (np. rajd) jest to niezbędne do prawidłowego wypełniania obowiązków przez obserwatora,
- e) za pełnienie funkcji na imprezie obserwatorowi przysługuje, płatne przez ZOŚ i zatwierdzone przez Prezydium ZG:
  - nocleg w przypadku trwania imprezy dłużej niż 1 dzień,
  - ekwiwalent w kwocie ustalonej na dany rok przez Prezydium ZG,
  - zwrot kosztów przejazdu pociągiem (II kl. poc. expr., IC, EC, pośp.) lub samochodem osobowym wysokości 100 % stawki za 1 km podanej w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy **z dnia 22 grudnia 2022 roku** (Dz.U. z 2022 r. poz. 2201); wg dokumentu przejazdu wymaganego w PZM.

Art. 4. HAŁAS

4.1 Minimalizacja nadmiernego hałasu wytwarzanego podczas imprez jest obowiązkiem wszystkich podmiotów: zawodników, uczestników, klubów, organizatorów i osób urzędowych.

4.2 Podczas imprez motorowych należy:

- a) unikać wszelkich zbędnych uruchomień silników,
- b) zredukować na tyle, na ile jest to możliwe, poziom hałasu wytwarzanego podczas imprezy,
- c) przestrzegać przepisów dotyczących poziomu hałasu,
- d) kontrolować poziom hałasu pojazdów biorących udział w imprezach krajowych, regionalnych i klubowych.

4.3 Komisarz ds. ochrony środowiska oraz organizatorzy imprez powinni zapoznać się z:

- a) miejscowymi zarządzeniami dotyczącymi organizacji imprez,
- b) **obowiązującymi** na danym terenie **normami hałasu**.

4.4 Limity dopuszczalnego poziomu hałasu powinny być zapisane w regulaminach poszczególnych dyscyplin sportów motorowych.

4.5 Zaleca się rozdzielanie systemów nagłośnieniowych dla parku maszyn i obszaru publicznego. Uzyskany poziom dźwięku powinien być tak niski, jak to możliwe.

Art. 5. PALIWO

5.1 Podczas imprez motorowych należy używać tylko paliwa bezołowiowego lub oleju napędowego dostępnego na publicznych stacjach paliw lub przewidzianego przez organizatorów, bez żadnych dodatków - z wyjątkiem oleju używanego do silników dwusuwowych. Na imprezach w dyscyplinach sportu żużlowego należy używać paliwa bezołowiowego lub metanolu, stosownie do regulaminu zawodów w danej konkurencji.

5.2 We wszystkich dyscyplinach sportów motorowych zaleca się wykorzystanie alternatywnych źródeł energii, o ile nie są one szkodliwe dla środowiska i są zgodne z odpowiednimi regulaminami technicznymi.

- 5.3 Przechowywanie w pojemnikach i przelewanie paliwa na terenie imprezy powinno odbywać się zgodnie z regulaminem danej dyscypliny/ konkurencji oraz przepisami ppoż.
- 5.4 Testy paliwa przeprowadza się zgodnie z procedurami sformułowanymi w regulaminach technicznych dla poszczególnych dyscyplin sportów motorowych.

Art. 6. OCHRONA GRUNTU

- 6.1 W celu zapobieżenia przenikania do gruntu paliwa, oleju, środków czyszczących, płynu z obwodów chłodzenia, płynu hamulcowego, itp. lub oparów w powietrze, organizatorzy i uczestnicy imprez zobowiązani są podejmować odpowiednie działania **prewencyjne** i stosować środki ostrożności adekwatne do mogącego się pojawić zagrożenia dla środowiska naturalnego.
- 6.2 Organizator imprezy zapewnia uczestnikom imprezy odpowiednią ilość i rodzaj pojemników na odpady (śmieci, olej, detergenty, itp.).
- 6.3 Obowiązkiem uczestnika imprezy jest używanie mat ekologicznych lub powierzchni składającej się z warstwy chłonnej, nieprzepuszczalnej chroniących grunt, lub płachty płynoszczelnej, lub folii o minimalnej grubości 0,5 mm w miejscach serwisu pojazdów. Nieprzestrzeganie tego obowiązku przez uczestnika imprezy jest zagrożone karą określoną w przepisach dyscyplinarnych dla danej dyscypliny sportów motorowych.
- 6.4 Organizator imprezy zapewnia usuwanie odpadów powstałych w czasie imprezy, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- 6.5 Zabronionym jest wylewanie na grunt wody z pojazdów znajdujących się w parku maszyn. Zanieczyszczona woda z pojazdów znajdujących się w parku maszyn nie może być wylewana na drogi publiczne oraz drogi zjazdowe z toru.
- 6.6 Za nie przestrzeganie przepisów wymienionych w art. 6.5 grożą kary określone w przepisach dyscyplinarnych dla danej dyscypliny sportów motorowych.

Art. 7 MATA EKOLOGICZNA

- 7.1 We wszystkich miejscach, w których sprzęt jest serwisowany oraz w miejscach, w których używane są płyny inne niż czysta woda, obowiązkowe jest używanie mat ekologicznych lub powierzchni składającej się z warstwy chłonnej i nieprzepuszczalnej, lub płachty płynoszczelnej, lub folii o minimalnej grubości 0,5 mm.
- 7.2 Wymagania techniczne mat ekologicznych lub powierzchni składających się z warstwy chłonnej, nieprzepuszczalnej, lub płachty płynoszczelnej, lub folii o minimalnej grubości 0,5 mm zawarte są w załączniku B.
- 7.3 Czyszczenie/mycie sprzętu sportowego dozwolone jest jedynie na oficjalnych miejscach i za pomocą urządzeń do mycia. Czyszczenie i mycie sprzętu sportowego na niechronionym podłożu jest zabronione.
- 7.4 Używanie środków czyszczących (np. detergentów) w obrębie oficjalnego miejsca mycia sprzętu sportowego jest zabronione.
- 7.5 Inwestorzy nowo budowanych obiektów sportów motorowych powinni zapewnić miejsce wyznaczone do czyszczenia i mycia sprzętu wyposażone w nieprzepuszczalną powierzchnię i odpowiedni odpływ z separatorem substancji ropopochodnych, zapobiegające zanieczyszczeniu gruntu. Na torach okazjonalnych zaleca się budowanie prostych myjni ze zbiornikiem bezodpływowym.
- 7.6 Zabronione jest mycie i splukiwanie na grunt nieczystości, resztek oleju, paliwa i smarów z plandek plastikowych i mat ekologicznych, po zakończeniu serwisu. Zaleca się zebranie czyściwem wszelkich nieczystości i usunięcie czyściwa do przeznaczonych do tego pojemników.

Art. 8 OBOWIĄZKI ZAWODNIKÓW / UCZESTNIKÓW

- 8.1** Odpady żywnościowe oraz inne odpady pochodzące z mobilnych kuchni i serwisów gastronomicznych nie powinny być pozostawione na otwartym terenie.
Zabrania się wylewania tłuszczu, wody zanieczyszczonej tłuszczem oraz olejów po smażeniu na otaczające podłoże.
- 8.2** Wszystkie zbiorniki na płyny inne niż woda muszą być umieszczone na matach lub innych środkach ochrony gruntu. Zbiorniki te nie mogą być umieszczone bezpośrednio na gruncie.
- 8.3** Odpady gumowe (np. pochodzące z wycinania profilu opon) muszą być zbierane i umieszczone w obrębie oficjalnego miejsca składowania odpadów. Odpady nie mogą być składowane bezpośrednio na gruncie.
- 8.4** Zbiorniki na odpady mogą być używane jedynie do celów zgodnych z ich przeznaczeniem i powinny być umieszczone w miejscach wyznaczonych przez organizatorów.
- 8.5** Podczas tankowania pojazdów lub ich serwisowania (na zawodach, które nie odbywają się na utwardzonej i nieprzepuszczalnej powierzchni) kierowcy/ uczestnicy zobowiązani są używać maty chroniącej podłoże (grunt).
- 8.6** Matę lub inne środki ochrony gruntu wymienione w art. 6.3 należy podkładać pod generator prądu lub inne urządzenie z silnikiem spalinowym, które jest używane przez zawodnika/uczestnika lub jego ekipę.
- 8.7** Używanie dostarczonych przez organizatorów specjalnych pojemników na zużyty olej jest obowiązkowe z wyjątkiem przypadków, w których zawodnicy zabierają olej ze sobą.
- 8.8** Wszystkie zebrane płyny (oprócz czystej wody) np. oleje hydrauliczne, płyny hamulcowe, środki chłodzące, środki czyszczące należy przekazywać do specjalistycznych zakładów utylizacyjnych.
- 8.9** Powyższe zalecenia i obowiązki powinny być zawarte w odpowiednim regulaminie dla danej dyscypliny sportów motorowych.

Art. 9 OBOWIĄZKI ORGANIZATORÓW

- 9.1** Obowiązkiem wszystkich osób zaangażowanych w organizację imprezy jest promowanie odpowiedniego zachowania w zakresie ochrony środowiska oraz przyjaznej środowisku pracy sekretariatów i administracji celem oszczędności papieru i energii.
- 9.2** Obowiązkiem organizatora imprezy jest:
- określić, wspólnie z policją, trasę dojazdu do imprezy/ toru lub OS oraz trasę wyjazdu, najmniej uciążliwą dla otaczających terenów,
  - zapewnić widoczne znaki dojazdu do parkingów i miejsc do tego celu wyznaczonych,
  - nie pozwalać na parkowanie w niedozwolonych miejscach (pobocza, trawniki, tereny zielone),
  - nie pozwalać na parkowanie w wysokiej trawie,
  - zachęcać do korzystania z transportu publicznego,
  - wyznaczyć miejsca dla publiczności umożliwiające bezpieczne oglądanie imprezy,
  - zapewnić niezbędne warunki sanitarne,
  - poinformować publiczność o odpowiedzialnym zachowaniu na terenie rozgrywania imprez,
  - w kontraktach z firmami zaopatrującymi w żywność wymagać sprzedaży napojów i artykułów spożywczych pakowanych w materiały recyklingowe lub biodegradowalne oraz zapewnienia odpowiednich pojemników na opakowania i odpady.
- 9.3** Obowiązkiem organizatora imprezy jest poczynić odpowiednie przygotowania do zapobieżenia zanieczyszczeniu gruntu w parku maszyn, na torze i w okolicy oraz dopilnować ochrony skraju dróg dojazdowych, parkingów ogrodzonych płotem, bandą lub taśmą oraz niezabezpieczonych obszarów a także takie zabezpieczenie miejsc treningu, wyścigu i obszaru toru, aby nie naruszały istniejącego ładu i porządku oraz nie powodowały zanieczyszczenia środowiska.

- 9.4** Organizatorzy imprez, biorąc pod uwagę oczekiwaną liczbę publiczności, zobowiązani są zapewnić i utrzymać we właściwej higienie miejsca sanitarne zarówno dla mężczyzn, kobiet, jak i osób niepełnosprawnych, według norm zawartych w załączniku A. Organizator powinien zadbać o właściwe podłączenie miejsc sanitarnych do kanalizacji.
- 9.5** W ramach ogólnych obowiązków organizatora imprez motorowych na obiektach stałych należy:
- a) utrzymać porządek i dopilnować, aby miejsca siedzące dla publiczności były utrzymane w czystości przez cały czas imprezy,
  - b) w miarę możliwości zasłonić budynki przez zasadzenie wokół nich drzew i krzewów,
  - c) zapewnić odpowiedni sposób usuwania nieczystości z urządzeń sanitarnych,
  - d) nigdy nie używać odpadów budowlanych, gruzu itp. do konstrukcji barier hałasu,
  - e) podczas imprez na torach halowych systematycznie kontrolować poziom zanieczyszczenia powietrza i dołożyć starań, aby kontrola ta była przeprowadzona przez odpowiednie służby sanitarne,
  - f) **wyznaczyć drogi ewakuacyjne,**
  - g) odpowiednio zorganizować park maszyn i obszary serwisowe z uwzględnieniem obowiązków i zaleceń wynikających z niniejszego Regulaminu.
- 9.6** W ramach prac organizacyjnych związanych z imprezą motorową jej organizator powinien zapewnić aby:
- a) nie przyczepiać plakatów i ogłoszeń do drzew oraz w miejscach i obszarach, które nie są do tego celu przeznaczone,
  - b) tablice ogłoszeniowe umieszczać tylko po uzyskaniu zgody właściciela danego terenu,
  - c) przy umieszczaniu tablic ogłoszeń wziąć pod uwagę obowiązujące przepisy prawa lokalne i ogólnopolskie,
  - d) nie kolportować ulotek/broszur za wycieraczkami samochodów, na motocyklach ani wśród publiczności, nie zezwalać innym na robienie tego podczas imprezy.
- 9.7** Po zakończeniu imprezy obowiązkiem organizatora jest uporządkowanie terenu imprezy a szczególnie:
- a) usunięcie drogowskazów, tablic ogłoszeniowych i plakatów,
  - b) uprzątnięcie jak najszybciej odpadów pozostawionych przez publiczność, na widowni i w otoczeniu,
  - c) usunięcie i wywiezienie wszystkich połamanych gałęzi i krzewów,
  - d) usunięcie taśm zabezpieczających lub wyznaczających tor czy strefy,
  - e) jeśli jest to konieczne, natychmiastowe wyrównanie i wyprofilowanie toru i drogi,
  - f) usunięcie błota zgromadzonego na utwardzonych drogach dojazdowych do toru,
  - g) zorganizowanie utylizacji pojemników z olejem, ścierkami do czyszczenia, czyściwem, filtrami olejowymi i pojemników na odpady,
  - h) jeżeli jest to możliwe, posadzenie nowych drzew i krzewów.

Art.10 NAGRODA PZM ZA OCHRONĘ ŚRODOWISKA

- 10.1** W celu wsparcia świadomości ochrony środowiska, Zarząd Główny PZM ustanowi nagrodę za szczególne zasługi dla ochrony środowiska w sportach motorowych.
- 10.2** Nagroda może być przyznawana każdego roku kalendarzowego.
- 10.3** Nagroda może być przyznana osobom indywidualnym, klubom, organizatorom, firmom działającym na rzecz ochrony środowiska w każdej formie aktywności motorowej wchodzącej w zakres działalności Związku.
- 10.4** **Kandydaci do nagrody mogą być przedstawieni przez komisarzy ds. ochrony środowiska i obserwatorów PZM ds. ochrony środowiska. ZOŚ, po rozpatrzeniu wniosków, przedstawi Zarządowi Głównemu PZM kandydata do nagrody.**

Art. 11. KARY

- 11.1** **Każde naruszenie postanowień niniejszego Regulaminu, popełnione przez Organizatorów, osoby oficjalne, Zawodników, Kierowców, Uczestników, innych posiadaczy licencji albo inną osobę lub organizację, będzie podlegać karze.**

- 11.2** Karami dyscyplinarnymi są:
1. upomnienie,
  2. ostrzeżenie,
  3. nagana,
  4. kara pieniężna w wysokości od 500 PLN do 5000 PLN,
  5. zakaz lub ograniczenie prawa do organizowania imprez motorowych.
- 11.3** Organami właściwymi do decydowania w sprawach dyscyplinarnych są Główne Komisje, Komisje i Zespoły PZM w zakresie określonym przez ich przepisy dyscyplinarne.
- 11.4** Od decyzji o nałożeniu kary przysługuje ukaranemu odwołanie do Trybunału Związku, w terminie 14 dni kalendarzowych od daty otrzymania orzeczenia.

Art. 12 Zaleca się powoływanie Okręgowych Zespołów ds. Ochrony Środowiska w Zarządach Okręgowych PZM.

Art. 13 ZAŁĄCZNIKAMI DO REGULAMINU SĄ:

- załącznik **A**: Zalecane minimalne normy urządzeń sanitarnych,
- załącznik **B**: Maty ekologiczne,
- załącznik **C**: Sprawozdanie obserwatora / komisarza ds. ochrony środowiska,
- załącznik **D**: Zasady, warunki i tryb przyznawania oraz pozbawiania licencji komisarza ds. ochrony środowiska PZM.

Art. 14 Regulamin Ochrony Środowiska w Sportach Motorowych został zatwierdzony przez Zespół Ochrony Środowiska PZM **w dniu 21 lutego 2024 roku.**

Zalecane minimalne normy urządzeń sanitarnych

1. **Urządzenia dla zawodników**
Określone w regulaminach dla poszczególnych dyscyplin.
2. **Urządzenia dla widzów**
Kobiety
1 WC na 100 lub mniej kobiet oczekiwanych widzów
Mężczyźni
  - a) 1 WC na 100 lub mniej mężczyzn oczekiwanych widzów,
  - b) 2 WC na 100-500 mężczyzn oczekiwanych widzów,
  - c) 1 dodatkowy WC na każde następne 500 mężczyzn oczekiwanych widzów,
  - d) 1,5 m pisuarów na każdym 500 mężczyzn.
3. **Czas trwania**
Na zawodach trwających mniej niż 4 godziny, norma ta może być zredukowana o 25%.
4. **Utrzymanie porządku**
Urządzenia muszą być utrzymane w czystości i zaopatrywane podczas trwania całych zawodów.
5. **Umywalki**
Muszą być zapewnione w proporcji 1 na 5 urządzeń sanitarnych.
6. **Niepełnosprawni**
Jedno z urządzeń powinno być przewidziane dla osób na wózkach inwalidzkich.

MATY EKOLOGICZNE

Minimalne wymagania techniczne dla mat:

Konkurencja	Wymiary	Grubość
MOTOCYKLE		
motocross, cross country, enduro, wyścigi motocyklowe, skutery, supermoto, trial	160 cm x 100 cm	od 5 do 7 mm
żużel, mini żużel, długie tory, tory trawiaste	160 cm x 75 cm	
wyścigi motocyklowe na lodzie	100 cm x 75 cm	
quady	160 cm x 130 cm	
SAMOCZODY*		
rajdy, rallycross, wyścigi, wyścigi górskie, rajdy terenowe	wymiary maty środowiskowej muszą być nie mniejsze niż długość i szerokość samochodu	od 5 do 7 mm
KARTING*		
	wymiary maty środowiskowej muszą być nie mniejsze niż długość i szerokość karta	od 5 do 7 mm

Mata musi składać się z części chłonnej i części nieprzepuszczalnej.

* Samochody , Karting – dopuszcza się stosowanie: mat ekologicznych lub powierzchni składającej się z warstwy chłonnej, nieprzepuszczalnej chroniących grunt, lub płachty płynoszczelnej, lub folii o minimalnej grubości 0,5 mm

ZESPÓŁ OCHRONY ŚRODOWISKA PZM

SPRAWOZDANIE

KOMISARZA ds. OCHRONY ŚRODOWISKA

.....
Pełna nazwa zawodów

Dyscyplina/ konkurencja .....

Ranga imprezy: Mistrzostwa Świata, Mistrzostwa Europy, Mistrzostwa Polski, Puchar Polski,
Mistrzostwa Okręgu, Strefy, impreza Okręgowa, Klubowa, inne

Organizator: .....

Data ..... Miejscowość: .....

Dyrektor/ Kierownik zawodów: .....

Imię i Nazwisko

Sędzia zawodów / ZSS .....

Imię i Nazwisko

Komisarz Ochrony Środowiska:

Imię i Nazwisko:..... Nr licencji .....

		Bardzo dobrze	Dobrze	Wystarczająco, ale do poprawy	Nie do przyjęcia	Nie dotyczy
I. URZĄDZENIA, INFORMACJE DLA PUBLICZNOŚCI						
a)	Liczba publiczności (wpisać przybliżoną liczbę):					
b)	Znaki informujące o dojeździe na zawody i drogi wyjazdowe					
c)	Wyznaczenie lub wydzielenie parkingów dla publiczności					
d)	- Toalety i ich stan - Toalety dla niepełnosprawnych i ich stan					
e)	Pojemniki na opakowania i odpady					

Opisać i załączyć zdjęcia: czy pojemność parkingów była wystarczająca, czy były dostępne toalety, w tym dla osób niepełnosprawnych, czy wystarczająca była ilość pojemników na odpady? W jaki sposób publiczność była informowana o krokach podjętych w zakresie ochrony środowiska? Czy były wyznaczone drogi ewakuacyjne i w jaki sposób? Ogólne wrażenie.

		Bardzo dobrze	Dobrze	Wystarczająco, ale do poprawy	Nie do przyjęcia	Nie dotyczy
II. URZĄDZENIA, INFORMACJE DLA UCZESTNIKÓW						
1	a)	Liczba uczestników:				
	b)	Oznaczenie dróg ewakuacyjnych				
	c)	- Natryski i ich stan - Toalety i ich stan				
	d)	Dostęp i urządzenia do czyszczenia / mycia sprzętu sportowego, ich stan				
	e)	Pojemniki / worki na opakowania i odpady				

f)	- Pojemniki na zużyty olej - Pojemniki na: filtry oleju, czyściwa					
g)	Stosowanie mat ekologicznych / płacht płynoszczelnych / itp.					

Opisać i załączyć zdjęcia: czy wystarczająca była ilość pojemników, natrysków, toalet (czy były toalety, w tym dla osób niepełnosprawnych), stanowisk do czyszczenia/mycia sprzętu sportowego (opisać lokalizację). Opisać zastosowanie mat ekologicznych/ płacht płynoszczelnych/ itp. przez uczestników pod sprzęt sportowy, itp. Informacje dla uczestników o krokach podjętych w zakresie ochrony środowiska. Czy były oznaczone drogi ewakuacyjne, w jaki sposób? Ogólne wrażenie.

2 STREFA NAPRAW, UZUPEŁNIANIA PALIWA I INNYCH PŁYNÓW

	Bardzo dobrze	Dobrze	Wystarczająco, ale do poprawy	Nie do przyjęcia	Nie dotyczy
Organizacja obszaru: - bezpieczeństwo – zabezpieczenie ppoż. gaśnice - środki zabezpieczające rozlane paliwo, olej itp.					

Oceń, opisać i załączyć zdjęcia: Czy były wyznaczone i właściwie usytuowane? Zabezpieczono warunki ppoż. – forma i rodzaj środków gaśniczych, liczba i oznakowanie punktów - stanowisk. Drogi ewakuacyjne i inne uwagi. Wnioski o ukaranie zawodnika/ kierowcy (dokładny opis, jeśli były takie wnioski). Ogólne wrażenie.

III. PODSUMOWANIE

TAK	NIE
------------	------------

a)	- Czy uczestnicy respektowali przepisy Regulaminu Ochrony Środowiska w Sportach Motorowych ? - Czy były wnioski o ukaranie uczestnika/ów? Opisz poniżej, podaj szczegóły	☐	☐
		☐	☐

b)	Czy organizator respektował i realizował zalecenia komisarza ds. ochrony środowiska ?	☐	☐
----	---	--------------------------	--------------------------

c)	Czy ostateczne sprawozdanie Komisarza Ochrony Środowiska było dostępne?	☐	☐
----	---	--------------------------	--------------------------

OGÓLNA OCENA PRZYGOTOWANIA I PRZEPROWADZENIA IMPREZY (pod względem przestrzegania ROŚ)

Bardzo dobrze	Dobrze	Wystarczająco, ale do poprawy	Nie do przyjęcia
☐	☐	☐	☐

Rekomendacje, zalecenia na przyszłość. Inne ważne informacje.

To sprawozdanie musi być wypełnione i wysłane pocztą elektroniczną w czasie 48 godz. do ZOŚ (e-mail: zos@pzm.pl), przekazane gospodarzowi obiektu, Dyrektorowi/ Kierownikowi zawodów oraz Obserwatorowi PZM ds. Ochrony Środowiska, jeśli jest obecny na imprezie.

ZASADY, WARUNKI I TRYB PRYZNAWANIA I POZBAWIANIA LICENCJI KOMISARZA DS. OCHRONY ŚRODOWISKA PZM

§ 1.

Dla wykonywania czynności analitycznych związanych z trybem przyznawania i pozbawiania licencji komisarza ochrony środowiska w PZM upoważniony jest Zespół Ochrony Środowiska PZM.

§ 2.

Warunkiem koniecznym do uzyskania licencji komisarza ds. ochrony środowiska jest ukończenie z wynikiem pozytywnym przez osobę ubiegającą się specjalistycznego szkolenia organizowanego przez Zespół Ochrony Środowiska PZM.

§ 3.

1. Licencję komisarza ds. ochrony środowiska przyznaje się na czas nieoznaczony, chyba że osoba ubiegająca się o przyznanie licencji złoży wniosek o przyznanie licencji na czas określony.
2. Wniosek o przyznanie licencji musi być złożony w roku uzyskania uprawnień.
3. Osoby, które wezmą udział w szkoleniu i uzyskają wynik pozytywny z testu, otrzymają uprawnienia na trzy lata, z tym, że licencja podlega potwierdzeniu każdego roku na podstawie pełnionych funkcji w zawodach. Licencje będą przedłużane na następny rok osobom, które w okresie trzech lat pełniły funkcje co najmniej jeden raz. Liczba pełnionych funkcji ustalana będzie wyłącznie na podstawie rejestru prowadzonego w oparciu o przysłane do ZOŚ sprawozdania komisarza ds. ochrony środowiska.
4. **Osoba ubiegająca się o przyznanie licencji komisarza ds. ochrony środowiska musi spełniać następujące kryteria:**
  - być niekarana za przestępstwa umyślne lub z chęci zysku,
  - być pełnoletnim obywatelem polskim posiadającym pełną zdolność do czynności prawnych i dobry stan zdrowia,
  - posiadać wykształcenie co najmniej średnie,
  - być czynnym działaczem klubu będącego członkiem rzeczywistym PZM i posiadającego licencję klubową PZM,
  - złożyć do Zespołu Ochrony Środowiska PZM pisemny wniosek wg załączonego wzoru. Do wniosku należy dołączyć dokumenty potwierdzające spełnienie powyższych wymogów, w tym rekomendację klubu.
5. Wzór Licencji komisarza ds. ochrony środowiska jest załączony niżej.

§ 4.

1. Zespół Ochrony Środowiska PZM może odrzucić wniosek o przyznanie licencji komisarza ds. ochrony środowiska, jeżeli wnioskodawca nie spełnił warunków określonych w § 3 ust. 2, 3, 4 **lub gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że kandydat będzie działał wbrew przyjętym regulom.**
2. Licencji komisarza ds. ochrony środowiska nie może uzyskać osoba, która pełniąc tę funkcję została przez właściwy organ PZM pozbawiona licencji z przyczyn określonych w § 5 ust.1 pkt.c w okresie dwóch lat od daty wydania tej decyzji.
3. **W uzasadnionych przypadkach Zespół Ochrony Środowiska ma prawo:**
  - nie dopuścić kandydata do udziału w szkoleniu,
  - odmówić przyznania licencji Komisarza ds. ochrony środowiska.

§ 5.

1. Zespół Ochrony Środowiska może pozbawić lub zawiesić licencję komisarza ds. ochrony środowiska w razie:
  - a) utraty lub ograniczenia zdolności do czynności prawnych albo utraty praw publicznych lub ograniczenia korzystania z tych praw, stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem sądowym,
  - b) utraty zdrowia uniemożliwiającej wykonywanie obowiązków komisarza ds. ochrony środowiska, potwierdzonej zaświadczeniem wydanym przez lekarza,
  - c) popełnienia przez komisarza ds. ochrony środowiska czynów zagrożonych w regulaminie dyscyplinarnym PZM karą dyskwalifikacji w najwyższym wymiarze lub karą skreślenia z listy komisarzy ds. ochrony środowiska.

2. Zespół Ochrony Środowiska może pozbawić lub zawiesić licencję komisarza ds. ochrony środowiska również w razie:
  - a) odmowy lub zaprzestania uczestnictwa w szkoleniu i podnoszeniu kwalifikacji,
  - b) naruszenia innych podstawowych obowiązków komisarza ds. ochrony środowiska, określonych w Regulaminie Ochrony Środowiska w Sportach Motorowych.

3. Pozbawienie komisarza ds. ochrony środowiska licencji wymaga uzasadnienia.

§ 6.

Osoba ubiegająca się ponownie o przyznanie licencji komisarza ds. ochrony środowiska dołącza do wniosku, oprócz dokumentów wymienionych w § 3 ust. 2 oświadczenia, że nie została pozbawiona licencji z przyczyn, o których mowa w § 5.

§ 7.

Organem odwoławczym w sprawach przyznawania, zawieszania i pozbawiania licencji komisarza ds. ochrony środowiska jest Trybunał PZM. Od decyzji Trybunału PZM przysługuje również prawo odwołania się do Ministra właściwego do spraw sportu. Odwołanie składa się w terminie zawitym 14 dni kalendarzowych od daty otrzymania decyzji.

Wzór LICENCJI

POLSKI ZWIĄZEK MOTOROWY
Licencja Komisarza ds. Ochrony Środowiska PZM

numer licencji ..... typ licencji S/K/M/Ż

Imię

Zdjęcie
3,5 x 4,5

Nazwisko

podpis

SPORT: SAMOCHODOWY / KARTINGOWY /
MOTOCYKLOWY / ŻUŻLOWY

POLSKI ZWIĄZEK MOTOROWY
ul. Kazimierzowska, 66 PL 02 - 518 Warszawa

Prawa i obowiązki Komisarza ds. Ochrony Środowiska PZM zawarte są w Regulaminie Ochrony Środowiska w Sportach Motorowych, oraz w przepisach krajowych, aktach wykonawczych, regulaminach sportowych i organizacyjnych Polskiego Związku Motorowego, a także w przepisach Międzynarodowych FIM, FIA i FIM Europe.

Ubezpieczenie NNW na rok:

Warszawa, data.....